

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

6. mart - 26. mart 2026. godine

Sloboda izražavanja

Napadi i pretnje medijskim radnicima tokom obavljanja novinarskog zadatka

Izborna kampanja uoči predstojećih lokalnih izbora, koji se održavaju 29. marta u 10 lokalnih samouprava, je u punom jeku, a napadi na novinare i novinarke tokom obavljanja novinarskih dužnosti, ne jenjavaju. U Kovinu, Kragujevcu i Beogradu, novinari su izveštavali o pretnjama i ometanju rada tokom izveštavanja sa predizbornog skupa Srpske napredne stranke 21. marta u Beogradu. Novinarka Violeta Živkov, urednica lokalnog portala Kovinskeinfo, izveštavala je sa odlaska pristalica Srpske napredne stranke na miting u Beogradu, sve dok joj muškarac nije uputio direktnu pretnju dok je snimala prilog. Posebno zabrinjava činjenica da su na licu mesta bili prisutni lokalni funkcioneri, uključujući zamenika predsednice opštine Kovin i šefa odborničke grupe SNS, koji su incidentu prisustvovali, ali nisu reagovali. Novinar portala Glas Šumadije, Vuk Mladenović, ometan je tokom snimanja pristalica SNS- a, a jedan od prisutnih pokušao je fizički da mu oduzme telefon i komentarisao je njegov rad. Novinarka televizije Nova, Isidora Kovačević, bila je ometana i vređana tokom obavljanja novinarskog izveštavanja u neposrednoj blizini skupa SNS u Beogradu, dok je novinarka Maja Nikolić, zahtevala policijsku pratlju na događaju u Beogradu, koja joj nije obezbeđena iako je to bila procena njene bezbednosti. Protiv novinarku Maje Nikolić, Millenium Team podneo je krivičnu prijavu protiv, tražeći kaznu zatvora od godinu dana jer je izveštavala o kupovini hotela Jugoslavija i državnim subvencijama.

U Loznici, fotoreporter Gavriilo Andrić priveden je tokom skupa podrške uhapšenom poljoprivredniku i aktivisti, zbog navodnog kršenja javnog reda i mira. On je tom prilikom snimao policijsku maricu u kojoj se nalazio Zlatko Kokanović, kao i postupanje policije prema njegovoj ćerki, kojoj nije bilo dozvoljeno da priđe vozilu.

Pored ovog slučaja, vojna policija koja čuva predsednika Srpske napredne stranke Miloša Vučevića, pokušala je da privede novinara Danasa, Uglješiu Bokića, nakon što je 12. marta fotografisao pripadnika vojne policije koji dežura ispred stambene grade u kojoj živi Vučević.

Pored fizičkih privođenja i ometanja rada novinara na terenu, ponovo su zabeleženi digitalni napadi na medije i portale, uključujući hakerske napade. Redakcija Portal Sečanj info bila je meta hakerskog napada, nakon čega je došlo do ometanja rada i dostupnosti sadržaja. Povodom najskorijeg hakerskog napada oglasilo se i Udruženje novinara Srbije (UNS), koje je pozvalo nadležne institucije da utvrde ko stoji iza napada i da obezbede zaštitu medija. Hakerski napadi su se intenzivirali na početku 2026. godine, a njihova prisutnost se beleži i dalje.

Na portirnici Radio Beograda javno je istaknuta fotografija novinara i spikera Borisa Miljevića, sa kojim je prethodno prekinuta saradnja. Fotografija je, prema navodima, bila postavljena kao instrukcija obezbeđenju da mu ne dozvoli ulazak u zgradu. Miljević je naveo da su ga o tome obavestile kolege, kao i da mu je nakon dolaska na posao deaktivirana propusnica. Prekid saradnje usledio je nakon što je pokušao da zakaže sastanak sa generalnom direktorkom RTS-a, a sada je bivši zaposleni označen kao nepoželjna osoba.

Rešenja o otkazu usled podrške studentskoj listi i progovaranja o problemima

U više odvojenih slučajeva zabeleženi su pritisci na zaposlene u javnom i privatnom sektoru, nakon javnog istupanja i podrške studentima u blokadi, sindikalnog delovanja ili ukazivanja na nepravilnosti ili probleme u radu.

Milan Rajčić, poslanik i kandidat na listi grupe građana „Zvuk pravde – zajedno za studente“ za lokalne izbore u Lučanima koji se održavaju 29. marta, izjavio je da je dobio otkaz nakon 11 godina rada u osiguravajućoj kući „Dunav osiguranje“ zbog toga što se našao na opozicionoj izbornoj listi koju su podržali studenti. Prema njegovim rečima, pritisci na njega su počeli više od mesec dana pre izbora, a otkaz je uručen neposredno nakon raspisivanja lokalnih izbora.

Nakon dve decenije rada, pravica Vanja Bogdanović, dobila je otkaz u "Srbijavozu". Kao zvaničan razlog navodi se to da je tehnološki višak, dok oštećena smatra da je zapravo po sredi ono što je pisala na društvenim mrežama. Prvi osnovni sud u Beogradu doneo je privremenu meru kojom se Vanja Bogdanović vraća na posao u javnom preduzeću „Srbijavoz“, nakon što je prethodno dobila otkaz posle gotovo dve decenije rada. Sud je ocenio da postoje ozbiljne sumnje da otkaz nije posledica organizacionih promena, već pritisaka povezanih sa njenim javno iznetim stavovima.

Marko Mićunović, student Fakulteta političkih nauka u Beogradu, koji je tri godine komentarisao utakmice na Areni sport bez primedbi urednika, naprasno je sklonjen sa prenosa. Prema njegovim navodima, odluka mu je saopštena porukom 1. marta 2026. godine, na dan isteka ugovora, iako prethodno nije dobio objašnjenje zbog čega je uklonjen iz rasporeda komentarisanja. Kao formalni razlog navedeno mu je da je „kvalitet komentara upitan“, iako tvrdi da tokom rada nije imao primedbe urednika. Odluka o otpuštanju je usledila nakon što je podelio fotografiju sa bivšim reprezentativcem Srbije Vladimirom Štimcem, koji je poznat po podršci studentskim protestima.

Dve zaposlene u Pošti Srbije diskriminisane su zbog učešća u protestu radnika i podršci sindikalnim zahtevima tako da im je ponuđen aneks ugovora o radu kojim se premeštaju na udaljeno radno mesto. Povodom ovog slučaja oglasio se Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, koji je utvrdio da je u javnom preduzeću Pošta Srbije došlo do diskriminacije zaposlenih i utvrdioda institucija nije postupila po preporukama za otklanjanje posledica takvog postupanja.

U slučaju nacionalne avio-kompanije Air Serbia, bivša zaposlena bila je izložena objavljivanju ličnih podataka i detalja iz radnog odnosa na društvenim mrežama, što predstavlja oblik uznemiravanja i zastrašivanja putem tzv. doxxing-a. Bivša zaposlena je punih 12 godina radila za Er Srbiju, sve do prošle godina kada je, kako navodi, dobila otkaz jer je na svom nalogu na društvenoj mreži Instagram podelila snimak iz drona sa jednog od velikih studentskih protesta. Zamereno joj je da je to suprotno etičkom kodeksu i da na taj način narušava „radnu disciplinu“ i „poslovnu klimu“ u kolektivu.

Autoprevozniku Milomiru Jaćimoviću oduzeta je vozačka dozvola uz zabranu vožnje od tri meseca, po presudi Prekršajnog suda u Beogradu. On je tokom prethodnih godinu dana studentskih protesta podržavao studente i građane i nudio im prevoz. Tokom ovog perioda, u više navrata Jaćimoviću su oduzimana vozila, bušene gume i uništavana stakla autobusa.

Pritisci i ucene nadređenih u javnom sektoru da zaposleni učestvuju na političkom skupu

Više zaposlenih u javnim preduzećima i državnim institucijama u Srbiji prijavilo je pritiske uoči predizbornog skupa Srpske napredne stranke 21. marta 2026. godine u Beogradskoj areni. Pokret Kreni- promeni saopštio je da su radnici javnih preduzeća, uključujući Gradsko stambeno, Dunav osiguranje i druge firme povezane sa javnim sektorom, prijavili da se na njih vrši pritisak da učestvuju u političkim aktivnostima SNS- a, da koriste službena vozila, te da se čak vrše premeštaji ili smanjenje radnih prava onih koji odbiju da idu na skup. Navodi se i da su pritisci prijavljeni kroz kampanju „Prijavi ucenu“. Zaposleni u beogradskom javno- komunalnom preduzeću „Infostan tehnologije“ tvrde da su ih organizovano, službenim automobilima i tokom radnog vremena, odvozili u Aranđelovac kako bi učestvovali u predizbornoj kampanji Srpske napredne stranke uoči lokalnih izbora u tom gradu. Veći broj zaposlenih iz Javnog preduzeća za podzemnu eksploataciju uglja „Resavica“ tvrdi da su izloženi pritislima da prisustvuju političkim mitinzima vladajuće SNS. Zaposleni navode da se od njih očekuje da idu na mitinge, uz pretnje otkazima, smenama, degradacijama i negativnim posledicama po radni status ako odbiju učešće. U svedočenjima se ističe da takvo uslovljavanje stvara atmosferu straha, prinude i nesigurnosti na radu. Pokret Kreni-Promeni saopštio je da se u prijavama građana navodi da su zaposleni u srednjoj školi Lajkovac, opštini Lajkovac i JKP Komunalno dobijali ucene za skup u areni, kao i da je srednjoškolicima nuđeno 5 hiljada dinara za odlazak na SNS miting. Pritiske su pretrpeli i zaposleni u Centralnom zatvoru u Beogradu koji svedoče o tome da su ih nadređeni ucenjivali za odlazak na miting vladajuće stranke.

Predsednik Srbije je tokom jednog predizbornog skupa pozvao građane da dođu na veliki miting Srpske napredne stranke u beogradskoj Areni i rekao da poštuje slobodnu volju svakog ko želi ili ne želi da dođe. Međutim, anonimne prijave zaposlenih iz javnih i državnih preduzeća ukazuju da su nadležni iz uprava tih preduzeća vršili pritiske i ucene na radnike da prisustvuju mitingu, uz poruku da je alternativa nedolasku na skup - otkaz. Prijave navode da se pritisci organizuju „u ime predsednika države“ i da su direktori preduzeća tražili da veliki broj zaposlenih bude prisutan na predizbornom mitingu.

Pretnje profesorima Univerziteta u Novom Sadu kroz medijske sadržaje

Akadska mreža „Slobodan univerzitet“ saopštila je 10. marta da organizacija Centar za društvenu stabilnost kroz medijske sadržaje, uključujući tzv. dokumentarne filmove, targetira i vrši pritisak na profesore i profesorke Univerziteta u Novom Sadu. Prema navodima članova Akademske mreže, u tim sadržajima iznose se neistine o članovima akademske zajednice, kao i preteće poruke, uključujući najave da pojedini profesori neće moći da napreduju u naučnim i nastavnim zvanjima zbog podrške studentima. Predstavnici akademske zajednice ocenjuju da ovakve poruke predstavljaju oblik zastrašivanja i pritiska na slobodu mišljenja i delovanja univerzitetskih profesora. Centar za društvenu stabilnost je od ranije poznata organizacija koja okuplja mrežu ljudi povezanih sa Srpskom naprednom strankom i državnim institucijama, a koja resurse usmerava ka targetiranju i pretnjama novinarima i novinarkama kao i organizacijama civilnog društva.

Sloboda okupljanja

Optužbe za narušavanje javnog reda i mira

Više desetina građana, studenata i zaposlenih na Univerzitetu u Novom Sadu dobilo je pozive za Prekršajni sud u vezi sa događajima od 5. septembra 2025. godine, kada je policija zadržala veći broj ljudi u zgradi Rektorata. U pozivima za sud ističe se da im se na teret stavlja narušavanje javnog reda „neprirodnim, drskim i bezobzirnim ponašanjem i ugrožavanjem imovine“, uključujući bespravno zauzimanje i boravak u zgradi Rektorata i navodnu devastaciju prostora grafitima i drugim materijalom. Slobodni univerzitet u Novom Sadu je saopštio da smatra ove prekršajne prijave vidom kolektivnog zastrašivanja i naveo je da su okupljeni, kako tvrdi, tražili zaklon od policijske primene sile i suzavca.

Sloboda udruživanja

Napadi na studente

Tokom akcije "Student u svakom selu", u okviru koje studenti obilaze domaćinstva u celoj Srbiji i razgovaraju sa građanima, dvoje studenata Tehnološkog fakulteta u Novom Sadu fizički i verbalno je napadnuto u Crvenki 17. marta. Prema navodima studenata u blokadi, nepoznati muškarac je uz psovke fizički nasrnuo na studente tokom njihove aktivnosti na terenu.

Vredanju i napadima studenata pridružio se i predsednik države Aleksandar Vučić koji je na predizbornom skupu Srpske napredne stranke u Aranđelovcu, govorio o studentskom pokretu i uporedio ga sa talibanima u Avganistanu i režimom Pola Pota u Kambodži. Vučić je naveo je da reč „talib“ na paštunskom znači „učenik“ ili „student“ i rekao da su talibani „studenti“ koji su preuzeli vlast u Avganistanu, sa negativnim posledicama. Takođe je spomenuo da je režim Pola Pota, prema njegovim rečima, angažovao decu i da su „najveće logore i najteže zločine tamo organizovali“. Vučić je izrazio zabrinutost zbog, kako je rekao, onih koji „misle da imaju pravo da zabrane političko delovanje onima koji drugačije misle“.

U prethodnom periodu zabeleženo je i postupanje pripadnika policije prema studentima i studentkinjama. Pripadnici Uprave kriminalističke policije došli su na kućnu adresu studenta studenta Mašinskog fakulteta u Beogradu Luke Pešića i izvršili pretres, nakon čega su ga priveli. Zatim je usledio poziv na razgovor u zgradu SIV-a po prijavi načelnika UKP-a Marka Krička, i studentkinji Fakulteta političkih nauka Milici Kostin. Oboje su davali izjave zbog navodnog lepljenja nalepnica sa likom načelnika Uprave kriminalističke policije. pretres njihovih kuća, a zapljenjeni su im telefoni i laptopi. Nakon saslušanja i zadržavanja, obojici studenata je određen jednomesečni pritvor.

U Beogradu, 20. marta, pripadnici Uprave kriminalističke policije priveli su četvoro studenata u koji su kod sebe imali novac koji su građani donirali za potrebe studentskih akcija. Studenti su presretnuti na ulici, pretreseni i privedeni u policijsku stanicu, pri čemu im, prema navodima, nije predočen jasan pravni osnov za postupanje. Nakon davanja izjava u svojstvu građana, studenti su pušteni, ali im oduzeti novac, u iznosu od oko dva miliona dinara, nije vraćen. Prema navodima, tokom postupanja nije pronađeno ništa nezakonito, niti su im saopštene konkretne sumnje ili kvalifikacija dela.

Napadi i incidenti beleže se od početka studentskih protesta, dok je njihov intenzitet dodatno porastao u situacijama kada deluju samostalno i bez šire podrške, uključujući aktivnosti poput akcije „Student u svakom selu“, kada su posebno izloženi i ranjivi.

Kampanja zastrašivanja nevladine organizacije YIHR

U noći između 15. i 16. marta na prostorijama nevladine organizacije Inicijativa mladih za ljudska prava (YIHR), u Beogradu, izlepljeni su plakati sa porukama u kojima se ova organizacija označava kao meta. Organizacija je za ovaj incident optužila grupu Narodne patrole, a prema navodima Inicijative, ovo je treći napad iste grupe na ovu organizaciju u poslednje tri godine. Iz Inicijative posmatraju ovaj događaj kao deo kampanje koja ugrožava bezbednost zaposlenih i aktivista Inicijative mladih za ljudska prava.